

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXVI. — Izdan in razposlan dné 26. maja 1894.

(Obsega štev. 91.—96.)

91.

Dopustilnica z dné 20. aprila 1894. l.

za lokalno železnico od postaje Hustopeč na privilegovani severni železnici cesarja Ferdinanda v mesto Hustopeč.

Mi Franc Jožef Prvi,
po milosti Božji cesar avstrijski;
apostoljski kralj ogrski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimérski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski; vojvoda lotarinški, salcburški, štajerski, koroški, kranjski, bukovinski, gorenje-sleški in dolnje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker sta komercijski svetovalec in moravsko-sleški deželni odvetnik dr. Karol baron Offermann in pa zemljiški in tvorniški posestnik Viktor vitez pl. Bauer zaprosila, da bi se jima dalo dopustilo, zgraditi in obratovati lokalno železnico od postaje Hustopeč na privilegovani severni železnici cesarja

(Slovenisch.)

Ferdinanda v mesto Hustopeč, vzvidelo se Nam je, z ozirom na občo korist te podjetbe, imenovanima koncesionarjema to dopustilo na podstavi zakona o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.) kakor tudi na podstavi zakonov z dné 17. junija 1887. l. (Drž. zak. št. 81.), z dné 28. decembra 1890. l. (Drž. zak. št. 229.) in z dné 27. decembra 1893. l. (Drž. zak. št. 198.) podeliti takó-le:

§. 1.

Koncesionarjema dajemo pravico, zgraditi in obratovati lokomotivno železnico, katero bo kot lokalno železnico s pravilno raztečino napraviti v mesto Hustopeč od postaje Hustopeč na privilegovani severni železnici cesarja Ferdinanda.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustilnice, dodeljujejo se nastopne ugodnosti:

- a) Oprostilo od kolkov in pristojbin za vse pogodbe, ki jih podjetba sklène, za vse vloge, ki jih vpodá, in za listine, ki jih naredí; nadalje za vse knjižne vpise na podstavi teh pogodb in listin, in naposled za druge uradne posle in uradne izdatke v namene, povedane tu doli, namreč:

1. v to, da se nabavi glavnica in zagotovi glavnično obrestovanje in pa obrat do časa, ko se začne ta obrat:

2. v pridobitev zemljišč, v gradnjo in opravo železnice do konca prvega obratnega leta.

Té ugodnosti se ne uporabljajo na razprave sodnega postopanja v spornih stvaréh.

- b) Oprostilo od kolkov in pristojbin za izdajo delnic, namenjenih v nabavo glavnice za prvo napravo in dopustilo vstrezno opremo, sè začasnicami vred, in takó tudi od prenosnine, kar se je nabere o nakupu zemljišč konci prvega obratnega leta (lit. a, št. 2.), razen pristojbin, ki jih je o tem povodu opraviti in katere po obstoječih zakonih pristojé občinam ali drugim samovpravnim združbam;
- c) oprostilo od pristojbin in odredbin, dolžnih za podeljeno dopustilo in za izdajo te dopustilnice;
- d) oprostilo od dobitkarine in dohodarine, od plačevanja pristojbin za kupone, in tako tudi od vsakega novega državnega davka, kateri bi se vtegnil uvesti z bodočimi zakoni, na dobo tridesetih let, računéč od današnjega dné.

§. 3.

Koncesionarja sta dolžna, gradnjo v §. 1. imenovane železnice začeti precej in dokončati jo najdalje v enem letu, računéč od današnjega dné; dodelano železnico je takoj izročiti javnemu prometu ter obrat po nji vzdrževati nepretrgoma ves čas, dokler traja dopustilo.

Da se bosta držala gorenjega rokú za gradnjo, dolžna sta koncesionarja dati zagotovilo, položivši varščino dveh tisoč goldinarjev v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale zgorenje dolžnosti, smé se izreči, da je ta varščina zapala.

§. 4.

Da izdelata dopuščeno železnico, dodeljuje se koncesionarjema pravica razlastitve po določenih dotičnih predpisov.

Ista pravica naj se koncesionarjema dodeli tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti in

o katerih bi državno upravitvo spoznalo, da je njih naprava v javni koristi.

§. 5.

Koncesionarjema se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, in pa dopustilnih pogojev, ki jih bo postavilo trgovinsko ministerstvo, pa tudi tega, kar veljavajo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.) in železnični obratni red z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.), in pa zakoni in ukazi, kateri se morebiti v bodoče dadó. Kar se tiče obrata, odpuščajo se varnostne naredbe in obratni predpisi, podani v redu za železnični obrat in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, kolikor se bo z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na znižano vozno brzino, trgovinskemu ministerstvu zdelo pripustno, ter bodo na to stran veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 6.

Koncesionarjema se priznava pravica, da s posebnim dovolilom državnega upravitva in s pogoji, ki jih ta postavi, naredita delniško družbo, katera naj stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarjev.

Izdaja prednostnih obligacij je izključena.

Nasproti pak se koncesionarjema priznava pravica, da izdasta prednostnih delnic, ki gledé obrestovanja in razdolžbe imajo prednost pred osnovnimi delnicami, do zneska, kakor ga ustanóvi državno upravitvo.

Dividenda, ki pristoji prednostnim delnicam, preden nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, pri čemer pa ne bodi nobenega doplačila iz doneskov poznejših lét, ne sme se odmerjati z več kakor štirimi odstotki.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državnega upravitva.

Pri tem naj veljá to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo železnice in za dobavo vozil res uporabljenih in prav izkazanih, prištevši interkalarne obresti, ki so bile med grajenjem res izplačane, in kar je bilo res kurzne izgube pri dobavi glavnice.

Ako bi po dogradbi železnice bilo treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomno-

žiti obratne naprave, sméjo se dotični stroški prišteti opravni glavnici, če je državno upravstvo prišlo v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in ako se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnicu je treba odplačati v času, dokler traja dopustilo, po razdolžnem črtézu, ki ga odobri državno upravstvo.

Družbena pravila in pa obrazci osnovnih in prednostnih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobila državnega upravstva.

§. 7.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se je v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, katera vsak čas veljajo pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi za deželno brambovstvo in črno vojsko obéh državnih polovic, za tirolske deželne strelce in za žandaremstvo, in to ne samo o potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi o služabnem potovanju na svoj račun k orožnim vajam in priglednim zborom.

Koncesionarja se zavezuje, da bosta pristopila dogovoru, med avstrijskimi železničnimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetka opravnih reči za prevažanje vojakov in zastran vzajemnega pripomaganja z vozili za večje vojaške prenose, dalje da bosta pristopila vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dné junija 1871. l. o prenosu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležéče prevažati na račun vojaške blagajnice.

Vsak čas veljajoči predpis za vojaške prenose po železnicah, in pa vsak čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesionarja moč in veljavo z dném, ko se po dopuščeni železnici prične obrat. Predpisi enake vrste, ki se bodo izdali po tem času, ki se pa ne bodo objavili po Državnem zakoniku, zadobé za koncesionarja veljavo in moč, kadar se jima bodo uradoma priznali.

Te dolžnosti imata koncesionarja samó v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje zdí izvršljivo z ozirrom na drugotnost te proge in na olajšila, vsled tega dodeljena gledé na napravo, opremo in vrsto obrata.

Koncesionarja sta dolžna, pri oddaji služeb ozirati se v zmyslu zakona z dné 19. aprila 1872. l. (Drž. zak. št. 60.) na doslužene podčastnike iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 8.

V koliko je enake ugodnosti, kakor jih ustanavlja gledé na prevažanje vojakov §. 7., dodeljevati civilnim stražnim četam (varnostni straži, finančni straži i. e.) ali drugim javnim organom, to se določuje v dopustilnih pogojih.

§. 9.

Dopustilna doba in ž njo vréd v §. 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset (90) let, računéč od današnjega dné, ter mine po tem roku.

Državno upravstvo smé izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roku izgubilo svojo moč, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 3. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, ter bi se kak prestop roku ne mogel opravičiti v zmyslu § 11., lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 10.

Koncesionarja nimata pravice, tretjim osebam prepustiti obrat po dopuščeni železnici, ako jima tega državno upravstvo izrečno ne dovoli.

Državnemu upravstvu je pridržana pravica, da smé po dopuščeni železnici sosebno tedaj, kadar bi ta zadobila neposredno zvezo s kako železnico, ki jo morda tedaj obratuje država, obrat na se vzeti ter voditi na račun koncesionarjev ves ostali čas, dokler bo še trajalo dopustilo.

V tem slučaju morata koncesionarja državnemu upravstvu povrniti stroške, ki mu zares nastanejo iz obratovanja in katere bo eventualno ustanoviti poprek.

Kakó naj se sicer vodi ta obrat, vravnalo se bo s posebno obratno pogodbo, ki se sklne med državnim upravstvom in koncesionarjema.

§. 11.

Koncesionarja imata dolžnost, državnemu upravstvu na njegovo zahtevo vsak čas dopustiti uporabo

železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se bodo še le napravile in bodo v državnem obratu, in to takó, da ima državno upravstvo pravico, prosto ustanavlja tarife, za primérno odškodnino odpravljati ali odpravljati dajati cele vlake ali posamezne vozove po soporabljeni železnici ali posameznih njenih kosih. Ta soporaba naj se vendar vrši samó toliko, da se ž njo ne moti lastni pravilni obrat soporabljanje železnice.

Odškodnina, katero bo opravljati, ustanovi se po določilih, razglašanih v prilogi C k dopustilnici z dné 1. januarja 1886. l. za cesarja Ferdinanda severno železnico v Drž. zak. iz leta 1886. na strani 63.

§. 12.

Državno upravstvo si pridržuje pravico, da smé dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat izročena, vsak čas odkupiti po nastopnih določilih:

1. Da se ustanovi odkupnina, ové se najugodnejši čisti donos, ki ga je je podjetba imela v poslednjih treh letih pred samim odkupom.

2. Ako bi se pak železnica odkupila pred preteklim tretjim obratnim letom, ali kadar bi po določilih odstavka 1. najdeni najugodnejši čisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska, enakega tisti letnini, ki je potrebna za štiriodstotno obrestovanje in razdolžitev po državnem upravstvu odobrene delnične glavnice v času, dokler traja dopustilo, tedaj se ta spredaj oznamenjeni letni znesek določi za čisti donos, ki ga je jemati v podstavo za odméro odkupnine.

3. Odškodnina, ki jo bo dati, bodi v tem, da država koncesionarjema v še ostali dobi dopustila izplačuje donos v zmyslu odstavka 1., oziroma, ako bi nastopil kak v odstavku 2. omenjen slučaj, tamkaj navedeno letnino za delnično glavnico v polletnih obrokih 30. dné junija in 31. dné decembra vsakega leta po preteku.

4. Državi se pridržuje pravica, da kadarkoli namesto še ne dospelih letnih plačil za delnično glavnico plača glavnico, enako glavnični, računčé obresti od obresti, po štiri od sto na leto diskontovani vrednosti plačil, ki jih je opraviti polletno po določilih odstavka 3.

Ako se država odloči to glavnico plačati, plača naj jo v gotovini ali z državnimi zadolžnicami, kakor

si to sama izbere. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju na dunajski borzi zaznamovali o državnih zadolžnicah enake vrste.

5. Izplačavši odkupnino, pride država po odkupu železnice in z dném tega odkupa brez daljne odplate v bremen čisto, last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštévši tudi vozila in gradivne záloge in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade, ako le-ti niso že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilom državnega upravstva.

§. 13.

Ko mine dopustilo in tistega dné, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, vštévši tudi vozila, gradivne záloge in pa kake iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade v obsegu, povedanem v §. 12., št. 5.

Ako to dopustilo mine in pa tudi, ako se železnica odkupi (§. 12.), obdržita koncesionarja lastni pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetbe, in pa kar bi imela po obračunih tirjati, potém last posebnih del in poslopij, napravljenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere sta si ona sezidala ali pridobila po pooblastilu državnega upravstva z izrečnim pristavkom, da té reči niso pristojsstvo železnice.

§. 14.

Državno upravstvo ima pravico, prepričati se, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Tudi ima državno upravstvo pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarstvo, in sosebno po nadzornikih, ob stroških koncesionarjev pošiljanih — kakorkoli se mu vzvidi primerno — prigledovati, da se delo izvaja po projektu in po pogodbi.

Ako se napravi délniška družba, iméj komisar, ki ga postavi državno upravstvo, tudi pravico, kolikokrat se mu primerno zdi, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri veljá za načelništvo družbe, in pa v vélike zборе, ter tam

ustavljati vse sklepe in naredbe, ki so nasprotni zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, ali pak kvarni javni koristi; toda v takem slučaju je komisarjeva dolžnost, precej si izprositi razloko trgovskega ministerstva, katera naj se dá brez odloga ter naj veže družbo.

Za tu ustanovljeno nadzorovanje železniške podjetbe morata koncesijonarja z ozirom na breme opravil, ki je ž njim združeno, v državno blagajnico plačevati letno poprečnino, katere višino bo določilo državno upravitvo, oziraje se na obseg podjetbe.

Koncesijonarja se odvezujeta zaveznosti, izrečenih v §. 89. železničnega obratnega redú z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.) gledé na vračilo večih stroškov, ki bi se nabrali po policijskem ali dohodarstveno-uradnem nadzoru, in pa gledé dolžnosti, zastoj nabavljati in vzdrževati uradne mestnosti.

§. 15.

Ako bi se poleg vsega prejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile dolžnosti, v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene, pridržuje se državnemu upravitvu tudi pravica, da se poprime zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreče, da je dopustilo izgubilo svojo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Resno opominjaje vsakega, da ne delaj zoper to, kar ustanavlja tá dopustilnica, in dodeljujoč koncesijonarjema pravico, zastran izkazne škode zahtevati vračila pred Našimi sodišči, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustilnico in vsem, kar se v nji določuje.

V spričalo tega izdajemo to pismo, navdarjeno z Našim vélikim pečatom, v Našem države glavnem in prestolnem mestu dunajskem dvajsetega dné meseca aprila v letu milosti tisoč osem sto devetdesetem in četrtem, Našega cesarjevanja šestinsitridesetem.

Franc Jožef s. r.

Windisch-Graetz s. r. Wurmbrand s. r.

Plener s. r.

(Slovenisch.)

92.

Ukaz trgovskega ministerstva v porazumu z ministerstvoma za notranje stvari in finance z dné 9. maja 1894. l.

o ustanovitvi roka, kedaj naj obveljá ukaz z dné 1. aprila 1894. l. (Drž. zak. št. 67.) o dobi, do katere naj ohrani svojo veljavo meroskusni kolek na sodih za prevažanje piva.

Izpreminjajoč §. 4. v ukazu trgovskega ministerstva, v porazumu z ministerstvoma za notranje stvari in finance izdanem 1. dné aprila 1894. l. (Drž. zak. št. 67.) o dobi, do katere naj ohrani svojo veljavo meroskusni kolek na sodih za prevažanje piva, določuje se, da naj ta ukaz namesto s 1. dném junija 1894. leta stopi v moč še le s 1. dném januarja 1895. leta.

Wurmbrand s. r.

Bacquehem s. r.

Plener s. r.

93.

Ukaz ministra za bogočastje in nauk in pa ministra za finance z dné 9. maja 1894. l.,

s katerim se za novo ustanovljeno dekanijo žužemberško v ljubljanski škofiji ustanavlja znesek, ki naj se za vodstvo dekanijskega urada pripoznava kot razhodek v priznanicah, katere se po zakonu z dné 19. aprila 1885. l. (Drž. zak. št. 47.) morajo vpodajati o krajnem dohodu duhovščine dušnega pastirstva, vpravičene, da se ji kongruva dopolni.

V dopolnilo ministerskega ukaza z dné 19. junija 1886. l. (Drž. zak. št. 107), se znesek dekanijskih stroškov, ki jih je v priznanici o dohodu, katera se mora vpodajati po zakonu z dné 19. aprila 1885. l. (Drž. zak. št. 47.), pripoznavati kot razhodek, ustanavlja gledé na novo ustanovljeno dekanijo žužemberško v škofiji ljubljanski sè sto goldinarji avstrijske vrednote, todà pridržuje se popreskus vprašanja, ali dotičnemu župniku, kateremu je izročeno vodstvo dekanijskih opravil, sploh gré kako dopolnilo kongruve iz verskega zaloga, oziroma iz državne dotacije njegove po zmislu navedenega zakona.

Plener s. r.

Madeyski s. r.

94.**Razpis finančnega ministerstva
z dné 18. maja 1894. l.,**

s katerim se izdaje dodatek k razpisu z dné 15. januarja 1894. l., objavljenem pod št. 23. v letu 1894. o dopolnitvi, oziroma izpremembah popisa Beschornerjevega priglednega mernika za špirit.

V dodatek k razpisu finančnega ministerstva z dné 15. januarja 1894. l. (Drž. zak. št. 23.) se v porazumu s kraljevim ogrskim finančnim ministertvom ukazuje, da se morajo na obnovljenih Beschornerjevih priglednih mérnikih za špirit namestiti ti-le popravki:

1. V točki 1., odstavku 2. in 3. popisa z dné 2. julija 1888. l. (Drž. zak. št. 124.) omenjeni pokrovec omare sestoji iz dveh delov, ki se drug z drugim sklepata po obkrajni zarezi.

Alkoholometerski stebrič, pokrivajoč zadnji del pokrovca, se z dvema vijakoma na omari priredovi pritrdi takó, da se na vsak vijak, ki se je v dotične luknje skozi omarino steno in pokrovec od zunaj uvil do vijaške glave, znotraj priredove omare navije vijaška matica za toliko, da trdno obleži na steni pokrovca. Vsak vijak, ki se rabi v pritrdilo omarinega pokrovca, je opremiti s takozvanim, v omenjene izvrtane luknje se prilagajočim nosom, ki zabranjuje, da bi se na povedani način pritrdjen vijak vrtel.

Drugi del omarinega pokrovca se zavaruje kakor doslej z drogoma, ki sta vravnana za nameščanje uradne zapore.

2. Pipi, ki se rabita za izpražnjevanje probnih shranek (točka 5., odstavek 9. popisa), nameščeni sta na levi strani teh shranek ter sta pristopni po duricah, narejenih na levi strani priredove omare.

Plener s. r.

95.**Ukaz pravosodnega ministerstva
z dné 19. maja 1894. l.,**

da se krajna občina Tepeles odkazuje okolišu okrajnega sodišča v Bečovu na Češkem.

Na podstavi zakona z dné 11. junija 1868. l. (Drž. zak. št. 59.) se krajna občina Tepeles izločuje iz okoliša okrajnega sodišča v Loktu ter se odkazuje okolišu okrajnega sodišča v Bečovu.

Ta ukaz zadobi moč s 1. dném januarja 1895. leta.

Schönborn s. r.

96.**Ukaz pravosodnega ministerstva
z dné 20. maja 1894. l.,**

da se krajna občina Lochuce odkazuje okolišu okrajnega sodišča v Stodu na Češkem.

Na podstavi zakona z dné 11. junija 1868. l. (Drž. zak. št. 59.) se krajna občina Lochuce izločuje iz okoliša okrajnega sodišča v Střibru ter se odkazuje okolišu okrajnega sodišča v Stodu.

Ta ukaz zadobi moč s 1. dném januarja 1895. leta.

Schönborn s. r.